

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/41/2019
Identifikačné číslo spisu: 6218010112
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6218010112.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného J. R. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. júla 2019 v Bratislave dovolanie obvineného J. R. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. februára 2019, sp. zn. 5 To 5/2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. R. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) z 29. októbra 2018, sp. zn. 3 T 37/2018 bol obvinený J. R. uznaný vinným v bode 1/ zo spáchania prečinu sexuálneho zneužívania podľa § 202 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. a v bode 2/ zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ po tom, ako sa v mesiaci máj 2017 prostredníctvom internetového portálu www.azet.sk, stránky Pokec, pod M. - R. XXX skontaktoval s maloletou P. O., nar. XX. T. XXXX, vystupujúcou pod M. - R. XXX, sa po vzájomnej komunikácii s maloletou dohodli na spoločnom stretnutí, ku ktorému došlo v presne nezistenom čase v popoludňajších hodinách v bližšie nezistený deň v mesiaci máj 2017, a to na križovatke v obci Pôtor, po stretnutí maloletú P. O., nar. XX. T. XXXX, zobral do osobného motorového vozidla, následne ju previezol na chatu nachádzajúcu sa v katastri obce F. S., časť D.E. a po vzájomnej dohode a predchádzajúcom súhlase maloletej P. O., nar. XX. T. XXXX, mal s maloletou orálny sex, za ktorý jej zaplatil 30,- €, rovnako tak sa opakovane v iný deň mesiaca máj 2017 stretol s maloletou P. O., nar. XX. T. XXXX, v obci Dolná Strehová, zobral ju do tohto osobného motorového vozidla, previezol ju na tú istú chatu v katastri obce F. S., časť D.E., kde mal s maloletou P. O., nar. XX. T. XXXX, pohlavný styk, za ktorý jej zaplatil 10,- €, páchatel' takto konal napriek vedomosti, že v danom čase mala maloletá P. O., nar. XX. T. XXXX, podľa jej vyjadrenia a zverejnených informácií na svojom profile R. XXX fyzický vek 17 rokov,

2/ následne na to sa opätovne v presne nezistený deň v druhej polovici mesiaca máj 2017 na

internetovom portáli www.azet.sk dohodol s maloletou P. O., nar. XX. T. XXXX, na spoločnom stretnutí, ku ktorému došlo v presne nezistený deň druhej polovici mesiaca máj 2017 v popoludňajších hodinách za obcou Dolná Strehová, kde prišiel opäť na tom istom osobnom motorovom vozidle, maloletú P. O., nar. XX. T. XXXX zobral do tohto vozidla a previezol ju na tú istú chatu v katastri obce F. S., časť D.E., kde maloletú požiadal o vykonanie jeho orálneho uspokojenia, ktoré maloletá vykonala, za čo jej zaplatil 10,- €, pričom takto konal napriek vedomosti, že maloletá P. O., nar. XX. T. XXXX, v čase skutku mala len 14 rokov, uvedeným konaním nebola maloletej P. O., nar. XX. T. XXXX, spôsobená žiadna škoda, ani žiadne zranenie vyžadujúce si lekárske ošetrenie alebo práceneschopnosť.

Okresný súd uložil obvinenému J. R. podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 36 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., § 51 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil na skúšobnú dobu v dĺžke troch rokov a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2, 3 písm. f/ Tr. zák. bolo obvinenému uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktu s maloletou poškodenou U. G., nar. XX. T. XXXX, trvale bytom S. XXX v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici preskúmal a následne, dňa 12. februára 2019, sp. zn. 5 To 5/2019, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu obvinený J. R. dovolanie, v ktorom výslovne označil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por. Podľa názoru dovolateľa okresný súd sa vo svojom rozhodnutí nesprávne vysporiadal s vykonanými dôkazmi, nesprávne právne ich interpretoval a použil dôkazy v neprospech obvineného. Ďalej poukázal na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, nakoľko sa nepreukázala vedomosť páchatel'a o veku poškodenej. Pokiaľ v skutku pod bodom 1/ je uvedené, že obvinený mal za to, že poškodená má 17 rokov, táto sa prezentovala uvedeným vekom aj na sociálnej sieti a skutok sa mal udiať v mesiaci máj 2017 v bližšie nešpecifikovaný dátum, nemôže mať súd zrazu za preukázané, že obvinený v rovnakom časovom okamihu mal vedomosť o tom, že poškodená má 14 rokov. Pokiaľ v rozsudku okresného súdu nie je uvedený aspoň približný dátum, je to porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, lebo obvinený nemôže produkovať dôkazy v tom smere, kde sa nachádzal v daný čas. Svedecké výpovede poškodenej a svedkyne B. L. považuje obvinený za tendenčné a nedôveryhodné. V závere zdôraznil, že v znaleckom posudku č. 46/2017 Ing. Pavla Paholíka, kde je zadokumentovaný celý obsah portálu pocec.sk, sa žiadna komunikácia medzi obvineným a poškodenou nenachádza. Okresný súd napriek tomu tento dôkaz vyhodnotil v neprospech obvineného, keď uviedol, že takáto komunikácia existuje, čo však nie je pravda a nie je zrejme, akým spôsobom súd dospel k uvedenému záveru.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici i rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš s tým, že najvyššiemu súdu navrhol, aby dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací najskôr skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným J. R. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369

ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Veľký Krtíš, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Zároveň je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 § 371 Tr. por. písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V predmetnej veci obvinený v dôvodoch odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa namietal iba vinu a nedostatky v skutkových zisteniach. Žiadne porušenie práva na obhajobu v priebehu celého konania nenamietal a rovnako nepoukazoval na nezákonnosť dôkazov. Dovolaciemu súdu tak v akceptovaní dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ Tr. por. bráni vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.

Napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že v predložennom spise sa nenachádza žiadny dôkaz, ktorý by odôvodňoval opodstatnenosť námietky obvineného. Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že obvinený mal od začiatku trestného stíhania zvoleného obhajcu JUDr. Jozefa Veselého (č.l. 22), ktorý ho zastupoval v priebehu celého súdneho konania, a preto mu bolo umožnené, aby si v plnom rozsahu uplatňoval svoje práva, navrhoval dôkazy, vyjadroval sa k vykonávaným dôkazom, zúčastňoval sa hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí a bolo už na obvinenom a jeho obhajcovi, v akej miere využijú svoje procesné práva. Taktiež všetky dôkazy vykonané v priebehu trestného konania boli vykonávané v zmysle procesných ustanovení, teda zákonným spôsobom.

Obvinený v oboch podaniach uplatnil dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., v rámci ktorého namietal vykonané dokazovanie, vyhodnotenie svedeckých výpovedí a z toho vyplývajúce nedostatočné zistenie skutku.

Dovolanie z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného

činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného ako zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného v rozsudku okresného súdu, ako aj v napadnutom uznesení po objektívnej i subjektívnej stránke. V tomto smere námietky obvineného nie sú opodstatnené.

V súvislosti s námietkou obvineného ohľadom znaleckého posudku Ing. Pavla Paholíka dovolací súd poznamenáva, že hoc aj nie je jeho obsahom elektronická komunikácia obvineného s poškodenou, ani jeho telefónne číslo, nejedná sa o jediný dôkaz, na ktorom bola postavená vina obvineného. Prvostupňový súd i odvolací súd podrobne citovali dôkazy, ktoré vykonali a rozviedli svoje právne úvahy, ktoré ich k rozhodnutiu viedli. Navyše zo spisového materiálu (č.l. 301) tiež vyplýva, že konto s názvom R. na portáli www.azet.sk bolo zrušené na vlastnú žiadosť 30. júna 2017, pričom po zrušení konta sa na uvedenej doméne žiadne dáta neuchovávajú.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného J. R. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.